

Hässleholms kommuns stöd till studieförbund med lokal verksamhet i kommunen

Det kulturpolitiska program som kulturförvaltning och kommunfullmäktige i Hässleholm har antagit är det övergripande dokument som anger riktningen för kommunens långsiktiga kulturpolitik. Programmet lyfter bl a fram kultur och upplevelser som viktiga drivkrafter för kommunens utveckling. Det beskriver hur kulturutvecklingen kan medverka till att uppfylla kommunens övergripande mål samt utvecklingsplan.

Kommunfullmäktiges mål: *"Kommunen skall vidareutvecklas som en framgångsrik kulturkommun med ett rikt kulturliv genom Hässleholm Kulturhus, Hovdala Slott och Musik- och Kulturskolan och skall senast år 2015 bli en av Skånes ledande kulturkommuner."*

Kulturnämndens mål: *"Verka för att mångfald och kvalitet i det lokala kulturlivet främjas genom att många olika kulturformer får utvecklas. Uppmuntra till eget skapande såväl som till tillgång till professionella insatser. Verka för en ökad tillgänglighet geografiskt, ekonomiskt och socialt. Verka för att vårt kulturarv och den lokala kulturtraditionen bevaras och hålls levande. Verka för att yttrandefriheten värnas och att förutsättningar skapas för alla att utöva den."*

Kulturen har en speciell roll när det gäller att få till stånd en livskraftig miljö. Den skapar kontakt och gemenskap och väcker debatt genom att rikta uppmärksamhet på väsentliga frågor. Kulturen har ett särskilt ansvar att uppmärksamma olika samhällsfenomen och att väcka tankar kring existentiella frågeställningar. Den stärker de sociala kontaktnäten och ökar uppslagsrikedomen och lusten att ta nya initiativ.

En livskraftig miljö attraherar människor och företag att etablera sig i kommunen. Kulturen är ett utmärkt medel när det gäller att skapa attraktionskraft vid etablering samt inte minst ökad självkänsla hos kommunens redan befintliga befolkning. Det ska vara möjligt att ta del av kultur i vår kommun på samma sätt som i storstadsregionerna i Öresundsområdet.

Hässleholm har en stark tradition av ett mångsidigt folkbildnings- och folkrörelseliv. Det ideella föreningslivet har stor betydelse för invånarnas folkhälsa och livskvalitet. Att kommuninvånarna, via ett aktivt medborgarskap, ingår i många frivilliga organisationer för olika ändamål är viktigt för ett vitalt samhälle och dess utveckling. Ett engagemang från medborgarna i det lokala samhället spelar stor roll för en väl fungerande demokrati och för hela samhällsbygget.

Folkbildningen har unika möjligheter att via studiecirklar, föreläsningar, kulturprogram och annan verksamhet nå ut till och aktivera människor och på så sätt möjliggöra för invånarna i Hässleholm att påverka sin livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen och kulturlivet.

Studieförbund med en egen klar och tydlig profil, som samtidigt formar sin verksamhet utifrån de principer som kännetecknar folkbildningen, har viktiga uppgifter att utföra för Hässleholms utveckling. Detta gäller såväl inom sin allmänna bildningsroll, i demokratifrågor som inom kulturområdet.

1. Övergripande syfte

Hässleholms kommuns övergripande syfte med anslagen till studieförbundens kommunala verksamhet är att utifrån respektive studieförbunds idémässiga förankring

- främja en verksamhet som gör det möjligt för kvinnor och män att påverka sin livssituation och som skapar engagemang för att delta i samhällsutvecklingen
- stärka och utveckla demokratin
- bredda kulturintresset i samhället, öka delaktigheten i kulturlivet samt främja kulturupplevelser och eget skapande.

2. Lokala syften

- verka för att utjämna utbildningsklyftor och höja utbildningsnivån i kommunen
- verka för ökad integration och kulturell mångfald i kommunen
- prioritera verksamhet som bedrivs i socialt, kulturellt eller utbildningsmässigt eftersatta grupper
- stimulera folkligt förankrat bildnings- och kulturarbete i kommunen

3. Villkor

- Studieförbundet centrala organisation skall vara godkänt för erhållande av statsbidrag av Folkbildningsrådet
- Studieförbundet skall ha en tydlig lokal förankring där verksamhet som utgår från ett i kommunen bemannat kontor prioriteras
- Anslaget utgår endast till icke-kommersiell verksamhet

Med kommunal verksamhet omfattas verksamhet som studieförbundet planerar och har genomföransvar för, vilket medför ansvar för verksamhets- och ekonomisk redovisning, uppföljning och utvärdering.

4. Anslagskonstruktion

Anslaget består av ett **verksamhetsbidrag** och ett **projektbidrag**:

4.1 Verksamhetsbidrag

- **Verksamhetsbidraget** utgörs av minst 90 procent av det totala anslaget och ska användas till de lokala studieförbundens **bas- och kulturverksamhet**.

Basverksamhet är de kommunala studieförbundens egen profilerade verksamhet som ska

- bidra till att stärka och utveckla demokratin genom att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen genom t ex politiskt, fackligt eller kulturellt arbete
- bidra till att höja kunskaps- och bildningsnivån och utjämna utbildningsklyftor i samhället genom att skapa rika utbildningsmöjligheter och vara en resurs i det livslånga lärandet
- utveckla studieförbundets egen verksamhet såväl som medlemsorganisationernas
- utbilda ledare och övrig personal samt förtroendevalda
- utveckla administrativa rutiner samt uppföljnings- och utvärderingsrutiner
- ta fram framtids- och omvärldsanalyser
- delta i kommunal samverkan och opinionsbildning

Kulturverksamhet är den verksamhet som de kommunala studieförbunden utifrån egen profilerad verksamhet planerar och genomför i syfte att förverkliga de kulturpolitiska ambitionerna såsom att

- bidra till att stärka den kreativa basen samt utveckla bredden och kvaliteten i kulturlivet genom att skapa många goda mötesplatser för den kulturella mångfalden och utveckla de möjligheter som ett mångkulturellt samhälle erbjuder,
- bidra till ett vitalt ideellt kulturarbete och en rik amatörkulturverksamhet samt att utrymmet för unga kulturuttryck och unga utövare ökar,
- bidra till att skapa ökad tillgänglighet till och ökad delaktighet i kulturlivet med målet att nå kommunmedborgare i Hässleholm
- bidra till att upptäcka, bruka och vårda kulturarven
- bidra till att utveckla partnerskap mellan privata, offentliga och ideella initiativ genom att samspela med olika aktörer i samhället
- bidra till att det finns en kultur- och kunskapsbaserad utveckling i alla delar av kommunen
- bidra till att inom kulturlivet skapa förutsättningar för strukturer och arbetsformer som är flexibla och hållbara
- bidra till att Hässleholms kommun har en ledande ställning på de konstnärliga och kulturella utbildningarnas område.
- planera och genomföra verksamhet i enlighet med den prioritering på kommunens ytterområden som kulturnämnden har uttryckt

4.2 Projektbidrag

- **Projektbidraget** utgörs av maximalt 10 procent av det totala anslaget och avser offentliga kulturarrangemang, tidsbegränsad verksamhet i prioriterade grupper, projekt som utvecklar och profilerar studieförbundet i kommunen. Projektbidrag medges endast studieförbundens kostnader för externa uppdragstagare, resor, hotell, extern lokalhyra, hyra av utrustning m.m. Bidrag ges ej till egen personal, egna lokaler, förtäring eller marknadsföring.
- **Projektbidraget** kan sökas löpande med registrerad ankomstdag före projektets inledning. Kulturförvaltningen beslutar om bidragsansökningar upp till 50 000 kr. Kulturnämnden beslutar om bidragsansökningar över 50 000 kr. Varje projekt bedöms individuellt men skall finansieras med minst 20 % genom egeninsats, entré eller annan finansiering.

5. Beräkning av bidrag

Preliminär beräkning av fördelning av tillgängligt anslag sker i förhållande till respektive studieförbunds redovisade verksamhet inom ramen för STUV-systemet (STUV = Studieförbundens verksamhetsredovisning) med gällande redovisningskrav som vid fördelning av statsbidrag.

Vid första fördelningstillfället år 2008 beräknas 70 % av respektive studieförbunds andel av verksamhetsbidraget utifrån bidragsregler i punkt 6. Resterande andel på 30 % fördelas efter genomförda dialogmöten, se punkt 8, som utgångspunkt för en kvalitativ bedömning efter redovisning av verksamhetsplan, -berättelse, ekonomisk redovisning, utvärdering samt formulering av mål och budget för innevarande verksamhetsår.

Vid fördelningstillfället år 2009 samt årligen framöver fördelas bidragen enligt modellen 50 % utifrån bidragsregler i punkt 6, samt 50 % utifrån dialogmöten och en kvalitativ bedömning av verksamheten, se punkt 8.

6. Bidragsregler enligt tidigare modell

Den del av bidraget som fördelas enligt tidigare modell fördelas i basbidrag 60 %, volymbidrag 30 % och kulturprogram 10 %.

För studiecirklar, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram gäller det statliga regelverket avseende beräkning av deltagartimmar, bidragets användning och avgränsning, antal deltagare, ansvar och anordnarroll m.m.

• Basbidrag 60 %

Varje studieförbund erhåller av det tillgängliga beloppet en andel som motsvarar dess andel av den totala verksamheten under de tre senast redovisade verksamhetsåren. Ett studieförbunds andel av den totala verksamheten beräknas genom att varje förbund tillgodogörs en faktor utgörande summan enligt följande beräkningssätt:

- 50 % grundas på studieförbundens andel av det totala antalet bidragsberättigade deltagartimmar
- 25 % grundas på studieförbundets andel av det totala antalet bidragsberättigade deltagartimmar avseende målgruppsverksamhet (funktionshindrade, invandrare och arbetslösa)
- 25 % grundas på studieförbundets andel av totalt utbetalt kommunalt bidrag

• Volymbidrag 30 %

Volymbidraget beräknas på antalet deltagartimmar under senast redovisade verksamhetsår. Bidraget fördelas utifrån respektive studieförbunds procentuella andel av verksamhetsårets totala antal deltagartimmar beräknade som en summa av följande poster:

- Studiecirkelverksamhet (totala antalet bidragsberättigade deltagartimmar)
- Annan folkbildningsverksamhet (antalet deltagartimmar multiplicerat med 0,5)

Antalet deltagartimmar skall av studieförbunden redovisas på datalistor och beräknas för varje enskild aktivitet.

• Kulturprogram 10 %

Bidrag till kulturprogram beräknas i förhållande till antal bidragsberättigade kulturprogram genomförda senast redovisade verksamhetsår. Med kulturprogram avses föreläsning, teater, sång, musik, dans, film eller utställning som framförs eller visas för publik. Programmen ska bidra till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke och pågår minst 30 min. Studieförbundets roll som anordnare ska tydligt framgå vid inbjudan till och genomförande av varje program. Vid varje genomförande ska det finnas en företrädare för studieförbundet närvarande. Kulturprogram dokumenteras genom en rapport som ska innehålla de uppgifter som redovisas i STUV-systemet för statsbidrag, dvs uppgifter om innehåll, tid och plats, namn på ledare, antal deltagare m.m. Ansvarig och vid programmets genomförande närvarande företrädare för lokalavdelningen ska med sin namnteckning intyga att uppgifterna är korrekta.

7. Förutsättningar för anslag

Verksamhetsplan, budget, verksamhetsberättelse, ekonomisk redovisning och utvärderingar utgör grund för bedömning av kvalitén i studieförbudets lokala verksamhet i kommunen. Ur varje dokument skall det tydligt framgå hur verksamheten bedrivs i kommunen. För studieförbund med avdelningar som omfattar flera kommuner skall dokument som särredovisar den verksamhet som avser verksamhetsplan, -beskrivning, utvärdering, ekonomisk resultaträkning, budget samt sammanställning av samtliga kulturprogram inom Hässleholms kommun presenteras.

Verksamhetsplanen ska tydligt utvisa mål och vilka lokala effekter som man vill uppnå genom bas- och kulturverksamheten samt projektverksamheten.

Verksamhetsberättelsen ska visa måluppfyllelse i förhållande till verksamhetsplanen.

Verksamhetsberättelsen ska även innehålla beskrivning av genomförd uppföljning och utvärdering samt en värdering av resultatet (effekter) och en beskrivning av hur man arbetar med att säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten.

8. Dialog, uppföljning och utvärdering

Studieförbundens kommunala verksamhet följs upp och utvärderas vid årliga dialogmöten. Vid dessa möten deltar representant (-er) från berört studieförbund och från kulturnämnd samt från Hässleholms kulturförvaltning.

Verksamhetsplan och budget för aktuellt år (det år dialogmötet äger rum) samt verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse för senaste verksamhetsår utgör underlag vid dialogmötet.

Dessutom bör studieförbunden särskilt redovisa i vilken omfattning verksamhet gentemot allmänt svaga grupper har genomförts, bl a personer med funktionshinder och personer som har invandrat och som har brister i svenska språket, i studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet.

Studieförbundens kommunala verksamhet utvärderas mot planerad, genomförd, redovisad och utvärderad verksamhet samt mot Hässleholms kulturnämnds motiv och syften för anslag och de kommunala effekter som verksamheterna ska ge upphov till.

Studieförbund som för sin kommunala verksamhet mottar anslag ger därmed kulturnämnden rätt att företa revision. Efter begäran av Hässleholms kulturnämnd ska de uppgifter och verifikationer som kommunen kan behöva för sin granskning och vidare ställningstagande lämnas. Närvarolistor och kulturprogramrapporten är att betrakta som juridiska dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet, vid en eventuell granskning.

9. Hässleholms kulturförvaltning

Hässleholms kulturförvaltning ansvarar på uppdrag av Hässleholms kulturnämnd för fördelning av anslaget till studieförbundens kommunala verksamhet.